

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/414/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112230769
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6112230769.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa CETELEM SLOVENSKO a.s., IČO: 35787783, so sídlom v Bratislave, Panenská č. 7, zastúpeného JUDr. Helenou Strachotovou, usadenou euroadvokátkou so sídlom v Martine, Hviezdoslavova č. 7, proti odporcovi O. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom v K. K., M. I. č. XXX/X, za účasti Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, IČO: 42176778, so sídlom v Prešove, Námestie Legionárov č. 5, ako vedľajšieho účastníka na strane odporcu, zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov č. 163/66, o zaplatenie 1.192,39 € s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 9C/21/2013-68 zo dňa 10.04.2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku o povinnosti navrhovateľa zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania v sume 97,70 € na účet jeho právneho zástupcu **m e n í** tak, že navrhovateľ je **p o v i n n ý** nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania v sume 84,14 € na účet JUDr. Igora Šafranka, advokáta so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov č. 163/66, do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov odvolacieho konania voči navrhovateľovi **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 350,14 € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne od 01.02.2012 do zaplatenia, v prevyšujúcej časti návrh navrhovateľa zamietol (t.j. v časti o zaplatenie sumy 842,25 € spolu s úrokom vo výške 21,24 € ročne zo sumy 1.021,02 € od 16.12.2011 do zaplatenia a spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 842,25 € od 01.02.2012 do zaplatenia) nakoľko obranu zo strany vedľajšieho účastníka na strane odporcu vyhodnotil ako dôvodnú; okresný súd súčasne rozhodol o trovách konania tak, že uložil navrhovateľovi povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy právneho zastúpenia v sume 97,70 € na účet jeho právneho zástupcu. Priznanie náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu odôvodnil okresný súd tým, že navrhovateľ bol úspešný v rozsahu 20 % a neúspešný v rozsahu 80 %, v zmysle § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) tak vedľajšiemu účastníkovi z požadovanej náhrady trov priznal 60 % (pomer úspechu a neúspechu), t.j. sumu 97,70 €.

Proti rozsudku okresného súdu vo výroku o povinnosti navrhovateľa nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy právneho zastúpenia podal navrhovateľ včas odvolanie zo dňa 17.05.2013 (č. I. 73 spisu), ktorým navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku zmenil a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia nepriznal. V odvolaní uviedol, že trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka sú priznané neoprávnene a nejde o účelne vynaložené trovy.

Vedľajší účastník je totiž združením založeným na ochranu spotrebiteľa a teda prioritne sa predpokladá pomoc zo strany združenia založeného za týmto účelom, nie zo strany zvoleného zástupcu združenia. Pritom podľa údajov registrácie Ministerstvom vnútra SR samotné združenie má v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie. Účelom združenia podľa jeho stanov je kolektívna ochrana spotrebiteľov, podávanie žalôb podľa zákona o ochrane spotrebiteľa, zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka. Združenia na ochranu spotrebiteľa majú pritom možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva. Preto ak sa združenie rozhodne využiť pre zastupovanie v konaniach pomoc advokáta (splnomocniť ho na zastupovanie v tisíckach sporov, do ktorých hromadne vstúpilo), musí jeho trovy samo znášať z vlastných prostriedkov. Odôvodnené právne zastupovanie môže byť len v mimoriadne ťažkých právnych veciach. V opačnom prípade sa vytvára dojem účelovosti konania združenia, ktorého činnosť by spočívala len „vo vstupe“ do konania spolu so splnomocnením advokáta za cieľom dosiahnutia odmeny. Tým združenie namiesto toho, aby zastupovalo spotrebiteľa vstupuje do konania už zastúpené právnym zástupcom. Podľa názoru navrhovateľa v danom prípade nie je účelnosť vynaložených trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka, pretože takéto úkony má prioritne vykonávať samotný vedľajší účastník. Ďalej navrhovateľ poukázal na argumentáciu uvedenú v rozhodnutí Okresného súdu Žilina sp. zn. 14C/232/2011, ktorý podrobnejšie argumentuje v danej záležitosti (bez priloženia rozhodnutia). Na základe uvedeného navrhol navrhovateľ zmenu napadnutého výroku rozsudku okresného súdu o trovách vedľajšieho účastníka na nepriznanie náhrady trov konania.

Vedľajší účastník na strane odporcu sa k odvolaniu navrhovateľa napriek jeho doručeniu (č. I. 74 spisu) nevyjadril. K odvolaniu navrhovateľa sa nevyjadril ani odporca.

Odvolanie navrhovateľa smerovalo len proti výroku rozsudku okresného súdu o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a rozsudok okresného súdu v napadnutej časti výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu podľa § 220 O.s.p. zmenil z nasledovných dôvodov:

Navrhovateľ vo všeobecnosti namietal účelnosť vynaložených trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka na strane odporcu v podstate s odôvodnením, že združenie na ochranu spotrebiteľa má samo poskytovať pomoc v konaniach bez potreby zastúpenia zástupcom z radov advokátov; inak sú trovy právneho zastúpenia vynaložené zo strany združenia neúčelné.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu právo.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p., ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa § 93 ods. 4 prvá veta O.s.p., v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník.

Odvolanie navrhovateľa je len čiastočne dôvodné.

V prejednávanej veci je nesporné, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Pre správne rozhodnutie v tomto konaní je preto potrebné primárne zodpovedať na otázky, či Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS (resp. vo všeobecnosti akýkoľvek subjekt, ktorého predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa) je oprávnený vystupovať v konaní ako vedľajší účastník, a ak áno, či sa ako vedľajší účastník môže v konaní nechať právne zastupovať advokátom a či mu v súvislosti s týmto právnym zastupovaním môže vzniknúť právo na náhradu trov konania (resp. trov právneho zastúpenia).

Z citovaného ustanovenia § 93 ods. 2 O.s.p. vyplýva, že ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Toto ustanovenie (ktoré bolo do O.s.p. zavedené s účinnosťou od 15.10.2008 zákonom č. 384/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok) dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, za ktorý sa (podľa poznámky č. 10a k ustanoveniu § 93 ods. 2 O.s.p.) považuje aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Z dôvodovej správy k tejto právnej úprave vyplýva, že jej cieľom bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia. Keďže ustanovenie § 93 ods. 2 O.s.p. je z hľadiska systematického zaradenia vo vzťahu k ustanoveniu § 93 ods. 1 O.s.p. špeciálnym ustanovením, možno vyvodiť, že v tomto prípade sa nevyžaduje splnenie všeobecnej podmienky pre pripustenie vstupu do konania vyplývajúcej z ustanovenia § 93 ods. 1 O.s.p., ktorou je existencia právneho záujmu na výsledku konania. Z toho jednoznačne vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu, Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS má oprávnenie vystupovať v tomto konaní ako vedľajší účastník na strane odporcu (spotrebiteľa), pričom nemusí preukazovať svoj právny záujem na jeho výsledku, pretože (ako už bolo uvedené vyššie) možnosť aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane odporcu (spotrebiteľa) mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava uvedená v ustanovení § 93 ods. 2 O.s.p. Keďže ustanovenie § 93 ods. 4 O.s.p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu účelne vynaložených trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 O.s.p. bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Súčasne platí, že vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

Zo spisu okresného súdu vyplýva, že návrh na začatie konania doručil navrhovateľ okresnému súdu dňa 12.12.2012 (č. I. 1 spisu). Dňa 23.01.2013 doručil vedľajší účastník okresnému súdu oznámenie o svojom vstupe do konania na strane odporcu (č. I. 18 spisu). Dňa 28.03.2013 doručil vedľajší účastník na strane odporcu okresnému súdu vyjadrenie k návrhu, v ktorom okrem iného uviedol, že po odstúpení navrhovateľa od spornej zmluvy o úvere sa môže voči odporcovi domáhať len vydania bezdôvodného obohatenia (č. I. 30-32 spisu). Dňa 10.04.2013 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom okresný súd pojednával v neprítomnosti účastníkov konania, resp. ich právnych zástupcov a v právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane odporcu; po vykonaní dokazovania okresný súd vyhlásil rozsudok vo veci samej (č. I. 37-38 spisu), ktorým uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 350,14 € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne od 01.02.2012 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti návrh navrhovateľa zamietol (t.j. v časti o zaplatenie sumy 842,25 € spolu s úrokom vo výške 21,24 € ročne zo sumy 1.021,02 € od 16.12.2011 do zaplatenia a spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 842,25 € od 01.02.2012 do zaplatenia).

Nakoľko zamietnutím návrhu v prevažnej časti bol odporca pomerne úspešnejší a vzniklo mu právo na náhradu pomernej časti trov konania voči navrhovateľovi, vzniklo právo na náhradu trov konania aj vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu, ktorý bol v konaní zastúpený právnym zástupcom z radov advokátov a uplatnil náhradu trov konania za poskytnuté právne služby. Ako bolo uvedené vyššie, zo žiadneho ustanovenia právneho poriadku nevyplýva nemožnosť vedľajšieho účastníka dať sa v konaní zastúpiť právnym zástupcom z radov advokátov. Pri rozhodovaní o jeho trovách konania posudzuje súd len účelnosť ich vynaloženia. Vzhľadom na to, že obrana proti návrhu produkovaná vedľajším účastníkom na strane odporcu viedla v konečnom dôsledku k zamietnutiu návrhu v prevažnej časti, jeho náklady vynaložené na právnu pomoc považoval aj odvolací súd za vynaložené účelne.

Okresný súd o trovách konania správne rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., ale podľa zistenia odvolacieho súdu nesprávne určil pomer úspechu a neúspechu účastníkov konania vo vzťahu k predmetu konania a výsledku konania. Ako vyplýva z rozsudku vo veci bol pomerne úspešnejší odporca,

ktorému vzniklo voči navrhovateľovi právo na náhradu pomernej časti trov konania. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal súd z uplatnenej istiny spolu s príslušenstvom, pretože i keď čo do istiny s príslušenstvom bol navrhovateľ čiastočne úspešný, podľa výsledku konania je potrebné v rámci rozhodnutia o trovách konania zohľadniť neúspech navrhovateľa nielen v časti istiny, ale aj v časti uplatneného príslušenstva, t.j. v prejednávanej veci uplatnené príslušenstvo vzhľadom na okolnosti prípadu nemožno považovať len za pomerne nepatrnú časť predmetu konania (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1MCdo/1/2004 zo dňa 27.04.2004 uverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov pod č. R 34/2005). Predmetom konania bolo zaplatenie sumy 1.192,39 € spolu s úrokom vo výške 21,24 % zo sumy 1.021,02 € od 16.12.2011 do zaplatenia a úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1.192,39 € od 01.02.2012 do zaplatenia; pre účely rozhodnutia o trovách konania bolo potrebné vyčísliť uplatnený úrok ako aj úroky z omeškania do dňa rozhodnutia okresného súdu (10.04.2013), keď potom predmetom konania bolo zaplatenie spolu sumy 1.605,51 € (1.192,39 € + vyčíslený úrok od 16.12.2011 do 10.04.2013 v sume 283,79 €, t.j. za 481 dní po 0,59 € denne + vyčíslené úroky z omeškania od 01.02.2012 do 10.04.2013 v sume 129,33 €, t.j. za 434 dní po 0,298 € denne), navrhovateľ bol úspešný čo do sumy 350,14 € z istiny a sumy 37,98 € z úrokov z omeškania (t.j. za 434 dní po 0,0875 € denne), teda spolu v sume 388,12 € a zamietnutá časť návrhu predstavuje tak sumu 1.217,39 € (842,25 € z istiny, suma 283,79 € ako vyčíslený úrok a suma 91,35 € ako zostávajúca časť vyčíslených úrokov z omeškania). Z hľadiska náhrady trov konania bol navrhovateľ na základe uvedeného úspešný v časti o zaplatenie sumy 388,12 €, t.j. 24,174 %, v časti o zaplatenie sumy 1.217,39 € bol úspešný odporca, t.j. 75,826 % (pričom neúspech navrhovateľa je úspechom odporcu), odporcovi tak vzniklo právo na náhradu 51,65 % (75,826 % - 24,174 %) jeho účelne vynaložených trov. Keďže odporcovi vzniklo právo na náhradu pomernej časti účelne vynaložených trov konania, vzniklo toto právo v rovnakom pomere aj vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu.

Uplatnené účelne vynaložené trovy vedľajšieho účastníka na strane odporcu pozostávajú z trov právneho zastúpenia za dva úkony právnych služieb - 1. prevzatie a príprava zastúpenia v sume 60,07 € spolu s režijným paušálom v sume 7,81 € a 2. vyjadrenie zo dňa 13.03.2013 k návrhu v sume 60,07 € spolu s režijným paušálom v sume 7,81 €, k tomu odmena a režijné paušály spolu v sume 135,76 € zvýšené o daň z pridanej hodnoty vo výške 20 % v sume 27,15 €, nakoľko právny zástupca vedľajšieho účastníka na strane odporcu je jej platiteľom (č. l. 33-34 spisu), spolu trovy konania vedľajšieho účastníka v sume 162,91 €, z ktorých 51,65 % predstavuje sumu 84,14 €, ktoré je navrhovateľ v zmysle § 149 ods. 1 O.s.p. povinný zaplatiť právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka na strane odporcu.

Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní konkrétne namietal, že vedľajší účastník musí byť sám schopný zo svojej podstaty poskytovať právnu pomoc v tomto smere odvolací súd opakovane poukazuje na vyššie uvedenú argumentáciu o práve vedľajšieho účastníka dať sa v občianskom súdnom konaní zastúpiť zástupcom z radov advokátov (právo na právnu pomoc), z ktorého vyplýva aj právo na náhradu účelne vynaložených trov právneho zastúpenia

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti výroku s odkazom na § 220 O.s.p. zmenil tak, že uložil navrhovateľovi povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania v sume 84,14 €.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu právo. Vedľajší účastník na strane odporcu bol v odvolacom konaní pomerne úspešnejší, návrh na rozhodnutie o trovách odvolacieho konania však nepodal a ani mu žiadne trovy odvolacieho konania nevyplývajú zo spisu, preto mu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania voči navrhovateľovi nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.